

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

●● Egyes lappéldányok kizárólag Schönfeld A. könyv- és papirkereskedésében kaphatók. ●●

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 forint 25 kr., félévre 2 forint 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. t. 306. sz., Sonnenfeld Sámuel úr házában,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
mérsékelt árjegyzék szerint számít fel.

A vasúti vállalat.

Szentesen, 1892. aug. 28.

Vannak bizonyos dolgok, amiket tisztességes ember — kivált ha a dolgokban részt is vesz — szó nélkül nem hagyhat akkor, amikor gyanú férkőzik hozzá közel. Nem pedig azért, mert a gyanú a legveszedelmesebb mérég, amelynek egy cseppje elég, hogy öljön, erkölcsi halált okozzon.

Ilyen dolognak tekintem én a szentes-vásárhelyi vasútépítést mai stádiumában, amikor az építő bizottságot azzal gyanúsítja a »Szentesi Lap« egy »jeles« cikkezője, hogy túllépett hatáskörén, mert nem házilag épített. hanem vállalat útján és vállalatot is úgy találta, hogy helyesebb lesz, ha szűralatt felfog szőlítani néhány vállalkozót és kizárja a nyilt versenyt. Ami pedig még azt az aggályt is fenntartja, hogy a nagy vállalat kiadásánál a protekció is közrejáruult a vállalkozó javára.

Mielőtt a vasútépítésnek vállalat útján történt kiadása történetét elmondanám; — mert el fogom azt mondani egészen szárazon — előre kijelentem, hogy tisztességtelen dolognak tartom bárki részéről, egyesek vagy testület

ellen odavetni egy gyanúsítást vagy vádat, anélkül, hogy azt konkrét alakba tudná öltöztetni és bizonyítani. Bírálókat gyakorolni vagy ítéletet mondani olyan dolgok felett, amelyekbe be nem vagyunk avatva s amelyeknek miként történtéről még csak kellő tájékozódást sem igyekszünk szerezni, olyan eljárásnak, amely a legnagyobb mértékben kihívja maga ellen a megvetést.

Nem akarom kutatni, ki rejtőzik a »Szentesi Lap« — jele alatt, mert előttem ez semmi és a fő az, hogy ez a cikkező a legdurvább rosszakarattal ferdit, ostoba következtetéseket von le, gyanúsít és teszi ezt a nélkül, hogy fáradságot vett volna magának, a vasútépítő bizottság eljárásáról — a melynek én is tagja vagyok, némi kis tájékozódást szerezni.

Tartozom hát önmagamnak, tartozom a közönségnek is azzal, hogy szemben a durva gyanúsítással elmondjam szárazon a vasútépítés vállalatba adásának történetét.

Köztudomású, hogy a vármegye törvényhatósági bizottsága által kiküldött vasúti végrehajtó bizottság a többi érdekeltséggel egészítette ki magát. Szukcesszust nyert Vásárhelyről, Mindszentről, Szegvárról, sőt 3 szentesi pénzintézetől és egy földbirtokostól is, mert ezek mind hozzájárulván az építési

költségekhez, követelheték, hogy a bizottságban képviselve legyenek.

A vármegye ad a vasútépítéshez 300 ezer vagy esetleg 352 ezer frtot, a többi érdekeltség ad 240 ezer frtot, 65 ezer frtot esetleg függő kölcsönként kell az egész érdekeltségnek együttesen felvennie, a többit, mintegy 140 ezer frtot adja az állam. A vármegye tehát az építési előirányzat felével sem járul a költségekhez és a »Szentesi Lap« cikkezője megdöglöghatná, hogy a költségek másik felét adó érdekeltség bizonyára megkívánta övni a vállalat anyagi érdekeit legalább is olyan mértékben, mint amennyire ő a megyei érdekeket óhajtja megóvni.

Mikor az építési tőke, nem a »Szentesi Lap« cikkezőjő akaratából, mert hiszen ők minden megengedhető, sőt meg nem engedhető eszközzel is küzdöttek e vasútépítés ellen — biztosítva volt, a vasúti bizottság gyűlése a fölött tanakodván: mily úton volna e vasútépítésnél a lehető legnagyobb és legbiztosabb megtakarítás elérhető? — abban állapotott meg, hogy felhívja műszaki tanácsosát, Fleischmann József menőket a házilag építkezés költségtervezetének elkészítésére, egyúttal annak kitüntetésére: mi megtakarítás volna ily úton elérhető?

TÁRCA.

A szerelem hatalma.

(Folytatás.)

2.

Két kezecskéje az ifjú vállán nyugodott; sötétbék szeme annyi bensőséggel kért, hogy semmiféle mesebeli herceg nem tagadta volna meg, részére az életállal telt palackot vagy a beszélő madara t akár élete kockáztatásával is megszerezni.

A vaskereszt lovagja is beleegyezett hát a selyempapírba.

Ebéd után 1 óraker útra kelt az ifjú pár. A karsú tiszt teljes katonai díszben, az ara búzavirág-kék etamin-kosztümben, csinos szalmakalappal fején. Bal karját ifja karjába fűzte, jobbáiban olyan gondosan szorongatott magához egy hosszas csomagozkát, akárha valami eleven jószágot őrizgetne benne.

Az ifjú arcán kéjtelmetlen érzés tükröződött: olyan furesán érezte magát így teljes díszben, csakisán, egy csomaggal terhelt ara oldalán, egy katonai városkában. Negédesen kösöngetett jobbra-balra, kíváncsi kérdéseket intézve társnjéhez, a ki a maga részéről egyáltalán nem mutatott a külvilág iránt semmi kíváncsiságot.

Meta, vidám csevegés közben, csahamar letért a népes főútról a városka olyan negyedébe, melyben az ifjú addig soha sem járt. Mind keskenyebbek és magasabbak lőnek ott a konyhakertekkel határolt házak, mind gödrösebb a kigőző utcácskák és közők kövezete, míg végre ez a rossz kövezet is megszűnt.

A fiatal tiszt kémlelte, hol lehet itt, a szabad téren valami villaszerű épület, de nem látott egyebet, csupán rétet és virágokat.

— Helyen vagyunk; monda arája egyszerű és megállt.

Az ifjú meglepetten követte aráját a rácskerítés kapucskáján át, mely csak be volt támasztva, egy nagy konyhakertbe, melynek háttérében, mint valami felkiáltó jel, meredezett egy igen magas, három ablakos rozoga épület.

Valóban annyira meg volt lepette, hogy szólanul bámulta a füstös feketén meredező kéményeket, szinte csodálkozva, hogy még magasabbra nem nyúlnak,

A ház ajtajához érve, a leányka kivonta karját az ifjúból, vidáman az arcába tekintett és ezüst csengésű, gyöngyöző, gyermeki kacajba tört ki, miközben a sötét folyosóra lépve egy lépésön haladt fölfelé,

amelyet ő maga, miután mélyen meghajolva szintén belépett a folyosóra, soha nem fődözött volna fel, ha kedvese világos kalapja nem szolgál vezérlő csillagául.

E kalap, mint fehér pontocska, mind magasabb régiókba hatolt fel; a második emeleten valami halvány fény derengett be egy keskeny oldalablakon; a harmadik emelet majdnem egészen világos volt és tiszta folyosóra nyílt, melyen 2 barnára festett tekintélyes szekrény foglalt helyet és amelyre 3 ajtó nyílt.

A középső ajtó előtt állt arája, szorgos kézzel hántva ki az ezüst derék-övet a selyem papírból.

— Jöjj; monda, ma én övezem derekad körül.

— De, édes!

— Jó légy! susogta a leányka, révedezve tekintvén arcába, melynek összevont szemöldei közt szigorú redő képződött, amilyent most fedezett fel először.

— Ha kijöttünk; folytatta remegő hangon, megbüntethetsz.

E közben fölsatolta derekára az övet, aztán hirtelen ismét derésre vált hangulatban,

Egyidejűleg azonban elhatározta a bizottság azt is, hogy a legtekintélyesebb, ismert építési vállalkozókat is felszólítja zárt ajánlati versenyre, hadd tünjék ki: vajon a két módszer közül melyik biztosít több és pozitívabb megtakarítást?

A bizottságot e határozata hozatalában épp a szentesi vasútépítés tapasztalata vezette.

Itt ugyanis, anélkül, hogy a vállalat útján való építkezést megkísérlenék, feltétlenül a házilagos építkezést fogadták el.

A műszaki tanácsos itt is Fleischmann József főmérnök volt, aki 40,000 forintra irányozta elő a megtakarítást, amelyből őt 4000 frt. vagyis 10% jutalék illette.

Hát igaz, hogy Fleischmann ki is fizette Szentes az ő 4000 frt jutalékát. De hol van a 40,000, illetve 36,000 frt többi megtakarítás?

A szentes-vásárhelyi vasútépítő bizottság itt azzal a tapasztalattal állt szemben, hogy Szentes könnyműen járt el, mert kifizette a jutalékot mielőtt a végleszámlást eszközölve, megbizonyosodott volna róla: mennyi lesz a tényleges megtakarítás szemben a papíron megállapítottal. Hiszen a műszaki vezetőnek csakis e tényleges megtakarítás 10% volt volna jutalékként kifizetendő.

Mennyi hát az igazi megtakarítás a szentesi vasútépítésnél? — ezt ma sem tudja senki, mert a végleszámlás maig sem teljes. De hogy nem lesz 40000 frt, sőt még 20 ezer sem, ezt már ma is egész határozottan állítom, sőt valószínűnek tartom, hogy éppen nem lesz semmi megtakarítás sem.

Ilyen gyakorlati tapasztalat alapján hozta meg a szentes-vásárhelyi vasúti bizottság, az egész érdekelttség hozzájárulásával, fentemlített határozatát, amelyhez képest az elnök főispán Fleischmann mérnököt költ-

segvetése benyújtására felhívta, egyidejűleg az ország 5 legtekintélyesebb vállalkozóját is felszólította a zárt ajánlati versenyben való részvételre.

E vállalkozók voltak: az aradcsanádi vasúttársulat, a Soenderop és társa cég, mely az összes békésmegeyi vasúttakat építi, Gregersen és fia, Schwarz és társa, végül Greferer Miklós és társa.

Az ajánlatok benyújtására 30 napos záros határidő tüzetett ki.

Az aradcsanádi vasúttársulat és a Soenderop cég csakhamar nyilatkoztak, hogy ők — másfelől nagyon igénybe véve — a vállalatra nem reflektálnak.

Mintegy 8 nappal a 30 napos záros határidő előtt pedig Kien és társa jelentkeztek, hogy ők részt akarnak venni a versenyben, mire készséggel adatott nekik hely azon megjegyzéssel, hogy ajánlatukat mielőbb adják be, mert a határidő nemsokára lejár.

Ők nyomban itt át is nézték a szükségességeket, de a 8 nap alatt semmiféle ajánlatot sem adtak be, sőt ezután sem, mert hiszen a bizottság nem gyűlésezett nyomban a 30 napos határidő elteltével, hanem később s még ekkor sem volt benn Kien és társa ajánlata.

Mikor a bizottság aztán döntő gyűlést tartotta, előtte feküdt Fleischmann József értesítése, amelyben a nevezett jelenti, hogy a minisztérium által végleg megállapított költségvetés kertében, amelyből a forgalmi eszközökre 90.000 frt üttetett le, nemcsak hogy semmi megtakarítást nem vélt a házilagos építkezésnél elérhetőnek, sőt alig hiszi, hogy így költségelőiránnyal a vasút kiépíthető legyen. Mindamellet, általa kitüntetett összegért, kész a mű-

szaki vezetést és felügyeletet gyakorolni.

A bizottság előtt feküdt továbbá 3 zárt ajánlati verseny, amelyek felbontatván, kitűnt, hogy Greferer Miklós és társáé a legelőnyösebb, mert 17000 frt pozitív megtakarítást biztosít.

A helyzet tehát egészen tiszta és világos volt.

A bizottság műszaki tanácsosa nem helyezett semmi megtakarítást sem kilátásba a házilagos építkezésnél, sőt valószínűnek jelezte, hogy ez az építkezés a költségvetés keretében keresztül sem vihető; két vállalkozó nyilatkozott, hogy nem reflektál a vállalatra, Kien és társa — bár kérték, hogy a versenyben részt akarnak venni és erre elég idejük is lett volna — nem adtak be ajánlatot, a 3 ajánlattevő közül pedig egy 17000 frt megtakarítást biztosított.

Sőt többet ennél, mert az építési tőke finanszírozásának költségei — tudtommal — szintén őt terhelik, amivel pedig a pozitív megtakarítás körülbelül 22—23 ezer frtra rag fel.

A szentesi vasútépítés költségvetéséből a minisztérium egy krajcárt sem irányzott elő forgalmi eszközökre, a szentes-vásárhelyi vasútnál e célra már 90.000 frt az előirányzat. Voltaképen tehát úgy áll a dolog, hogy itt 112 ezer forint a tényleges megtarítás az esetre, ha a minisztérium a forgalmi eszközök előirányzatától eláll.

A szentesi vasút kiemeltérje, ha majd a végleszámlást megejtették, körülbelül 20 ezer forintba került házilagos építés mellett, a szentes-vásárhelyi, melynél a sinek jobb minősége és a pályatest tökéletesebben van megszabva, vállalat mellett körülbelül 19 ezer forintba.

A bizottság — mindezt mérlegelve — helyesen intézkedett, amikor a legolcsóbb ajánlattevőt ajánlata elfogadásáról értesítette.

És ez az ajánlattevő már a 40,000

kezét az ajtó kilincsére szorítva, folytatta: »Ha akarod, aztán a kezemre üthetsz«.

Kacagnia kellett és e kacaj még arcán ült, mikor az ajtó megnyílt és egy napsugárral ellentét alacsony szobácskában találta magát.

E szoba háttérből, egy nagyvirágos függönyű hatalmas ágyból, vidám hang csendült feléjük:

— Megtartod szavadat, kisasszonyka? Szép töled.

Egy jól ismert puha megleg kacsó vezette az ágyhoz, melyen tiszta vánkösökön öreg nő feküdt, kinek hófehér erős hajfonata, élénk szeme és barázdákba rótt arcának üde pirossága nagy életerőről tanúskodtak, mellyel a kinyújtott kéz nehézség mozdulatai éppen nem voltak összhangban.

— Persze, hogy megtartom szavadat, Zsuzsa! Ez itt az én kedves vőlegényem. Csak nézd meg jól, mert megérdemli ám. Te meg, Rica, tolj ide közelebb egy széked.

Ez utóbbi kiáltás egy 8 éves, lenhajú leánykának szólt, aki tatott szájjal nézte a csinos katonatisztet, ki, mielőtt csákját levette fejéről, csaknem a szoba fölépéig ért.

— Milyen büszke a vőlegényére! szólt

az öreg asszony vidámon. De persze, van is rá oka. Ne vegye rossz néven, hadnagy úr, hogy nem ülök fel ágyamban, de nem tudom egy tagomat se mozdítani, jobb karom kivételével. Tíz éve vagyok így s azt hiszem, halálomig így maradok. De mit fecsegek összevissza? Hiszen mindezt bizonyosan elmondta már a kisasszonykám.

— Nem mondtod az nekem egyebett csak: hogy ma a legjobb barátánót látogatjuk meg; felett az ifjú vígan, ahogy lassan-lassan magához tért meglepetéséből.

— Az is vagyok. Mióta özvegyasszonyként a házukhoz esélődnek beléptem és a pólyásbaba ápolását, felnevelését átvettem, állandóan jó barátok maradtunk. A kórházban fekvésem se változtatott ezen semmit. A nagyságos asszony oda is elhozta magával a kisasszonykám, ahányszor meglátogattott, később meg ide is, ahol férjnél levő leányomnál igen jó helyen vagyok. És mióta Meta, mint iskolásleány a maga útján kezdett járni, hűségesen felkeresett engem minden héten, sőt olykor gyakrabban is. Olyankor aztán elbeszélgettünk, vagy felolvasott a bibliából, vagy egyéb mulatságos történeteket, ahogy csak kívántam. Ezért neheztelnem is

kell önre, hogy megfoszt a kisasszonykámot; de hát mi hasznom volna ebből! Hiszem, jó dolga lesz önnek, mert hiszen már az is szép, hogy ide elkísérte, ennyi emeletnyi magasra. No, nemek minél magasabban lakom, annál jobb, mert, hogy itt napfényt látok és különben sem kell emeletet megmásznom. Nos, lábaitok még elég fiatalok! És most, vőlegény uram, el kell, hogy nekem mondja, milyen a házuk taja, ahová a kisasszonykám viszi és milyenek a szülei?

Szabályzerű kérdések és feleletekből álló vizsga következett erre, melyet az ifjú jölelkű humorral állt meg, míg végre ő kezdte a kérdésfölkösdöt, hogy Meta kénytelen volt a hazatérésre való figyelmeztetéssel kelté szakítani a józsu gyermektörténetek szaporaságát, miket vén dadája az ő gyermekkorából idézett fel.

Mikor a fiatal tiszt teljes magasságában felemelkedett az ágy mellől, sugaras napfény öntötte el katonai díszét.

— Biz igaz, kisasszonykám, csakugyan gyönyörűség; mosolyogt a vén asszony kedélyesen s aztán hirtelen komolyra változva miközben fejét kissé felemelte a vánkösör, hozzá tette: »Isten áldjon meg!«

frt óvadékot is befizette a vármegyei pénztárba, amikor K i e n és társa, a vállalati összeg ismerete után, végre beadta utóajánlatát. De ugyanigy cselekedett a Jiraszek és Krausz cég is.

Ez az igazi története a vasútépités vállalatba adásának, amelynél — ismétlem — sem protekció, sem előre kieszelt szándék senkit nem vezérelt. És én nyugodtan bocsátom a bizottság és a »Szentesi Lap« cikkezőjének eljárását a közönség ítélete alá: válassza meg az, melyik a kettő közül a tisztességesebb?

Egy vasúti bizottsági tag.

Városi közgyűlés.

(Szentes, 1892. aug. 25.)

A képviselői méltósága és tekintélye olyan elasztikus köpönyeg nálunk, amellyel a legsikeresebben lehet eltakarni a személyes gyűllökésből és bosszúvágyat.

Megtűri ez a méltóság és tekintély a szenvedélyek legféltelenebb és legotrombább tombolását is, mint ahogy ennek nem e g y s z e r voltunk tanui, mikor S i m a t é n s ú r és vele egyvási demagóg táborba dühtől eltorzult arcal támadtak T a s n á d y Antal dr. polgármesterre; ilyenkor nem csik a derék tisztességen és méltóságon semmi csorba.

De ha aztán a fölöttes hatóság meg meri dönteni a városi közgyűlés bármelyik törvénytelen határozatát: akkor nyomban meg van sérve, szeplosítve a tisztesség és méltóság és megköveteli, hogy egy fölébbezés tisztó tüzén menjen keresztül.

Szóval: nagyon hasznos találmány az a tisztesség és méltóság, mert imc, most is elő kellett szegényeknek állniok, hogy érviul szolgáljanak a S i m a t é n s ú r indítványához, mely szerint a megyei közigazgatási bizottságnak a po'gármester fejeelmi alá vonását és hivatalától felfüggesztését kimondó városi közgyűlési határozat ügyében hozott feloldó határozata okvetlen megfölebbezendő, — így követelvé ezt a városi képviselői tisztessége és méltósága.

Szegény tisztesség, még szegényebb

Ünnepiesen csendült a szó a kis szobában. Meta lehajlott és üde ajkával az öreg asszony redős homlokát érinté. Völegénye csak üdvözölően intett fejével és mitsem gondolva derékövével, gyors léptekkel haladt le a lépcsőn. Az első emelet pihenőjén megállt, hogy az őt követő könnyed léptű leánykát bevarja. A sőtében érezte, hogy gyöngéd újak motoskálnak dereka körül; mikor pedig a deréköv le volt csatolva, könnyed csók érinté kezét és leheletszerűen hatott fel hozzá a szó:

— Kösönöm, édes!

— De, gyermek!

— Igen, köszönöm; ismétlé jegyese erősebben. Nem azt, hogy kedves öreg dadámhoz olyan jó voltál, hiszen ez természetes, nem is lehetnél más, mint jó. De imént, az után, érzetem, hogy áldozatot hoztal gyermekes kéresemnek és hogy én — — öh, édes, vajon hozzád illő feleség leszek-e én tudatlan szokásaimmal?

Az ifjú, mint könnyű pelyhet emelte őt magához a magasba és fülebe susgota:

— Oh, te! — te valóságos angyal vagy szokásaidban!

(Folyt. köv.)

méltóság, mely a személyes bosszú és gyűlölet cinkosává lenni kényszerül, olyanok kezébe kerülve fegyverül, akikben éppen e két nemes erényből vagyon a legkevesebb.

Bizony-bizony bitangáá valik mind a kettő és maholnap ott leszünk, hogy jó érzésű ember undorral hallja említeni Szentesen e két nemes erényt.

A most lefolyt városi közgyűlés, persze, ismét sokat csorbitott a nemes jellegükön, mert S i m a t é n s ú r minden érve csak ez a tisztesség és méltóság volt. Jogilag, logikailag megállható érvet egyet sem volt képes indítványa mellett felhozni.

Különbön a közgyűlés lefolyása a következő volt:

Elnök: B u r i á n Lajos h. polgármester d. e. 9 órakor megnyitván a gyűlést, U n o d y Lajos h. főjegyző megköszöni a bizalmat, mellyel őt a képviselői főjegyzőségre helyettesítette és igéri, hogy törekvése, miként a multban, úgy a jövőben is a város érdekeinek előmozdítására irányul.

Ezután az elnök — visszatérve a korábbi városi közgyűlésen B á n f a l v i Lajos által, a vasúti földék tekkönyvi átíratására vonatkozóan hozza intézett interpellációjára, előadja, hogy utána járt bővebben a dolognak és arról győződött meg, miszerint e földék csakugyan nincsenek mind az illető volt tulajdonosok nevével elő adá a városra előírva; ennél fogva intézkedett, hogy ez most már haladéktalanul megtörténjék.

Végül a tárgysorozat előtt még S i m a Ferenc veti fel a kérdést, hogy amennyiben a korábbi közgyűlés határozata értelmében a h. aljegyző megbízottat, a M i k e c z Ödön dr. főjegyző által ujaszerkeszteni megtagadott jegyzőkönyv ujaszervezésével — ha e jegyzőkönyv készen volna, nem volna-e helyes, azt ezáltal hitelesíteni?

Elnök előterjesztésére azonban, hogy e jegyzőkönyv kész ugyan, de ő helyesebbnek látja hitelesítését egy rendes közgyűlésnek fenntartani, e kivánásagótl eláll.

Ezután jött sorra a tárgysorozat első pontja. Felolvastatván a megyei közigazgatási bizottság ismert határozata, S i m a Ferenc hosszú beszédében hozakodott elő a képviselőtestület tisztességével, méltóságával, amely — szerinte — megköveteli, hogy a közg. biz. határozatát tudomásul vegyék ugyan, de egyúttal meg is fölébbezzék. Mert — úgy mond, a köz. biz. határozatán nem az tűnik ki, mintha törvény, jog és méltányosság diktálta volna, hanem inkább az, hogy eleve is menteni igyekszik a polgármestert. Indítványozza hát, hogy a határozatot fölébbezzék meg.

B u r i á n Lajos h. polgármester kifejti, hogy ebben az ügyben a képviselőtestület bíróként szerepel, tehát a saját határozatára hozott közg. bizottsági határozatot nem fölébbezheti meg. Epp ezért úgy hiszi, hogy S i m a Ferenc is oly értelemben kívánja venni az indítványát, miszerint a közg. bizotts. határozata a h. ügyésznek adassék ki oly utasítással, hogy azt, ha szükségét látja, saját nevében hivatalból fölébbezze meg.

S i m a Ferenc nem ért egyet az elnökkel. O nem bizza a fölébbezést a h. ügyész belátására, mert a képviselő méltósága és tisztessége úgy követeli, hogy a közgyűlés maga fölébbezze.

B á n f a l v i Lajos, nem látja szükségét a határozat megfölebbezésének. Nem képes sehöl sem fölfedezni a közg. bizottságnak a polgármestert már eleve is mentő szándékát, mert az a bizottság semmi egyebet nem tett, mint amit a törvény szerint tennie kötelesség volt. S i m a indítványával szemben indítványozza, hogy a közgyűlés egyszerűen vegye tudomásul a közg. bizotts. határozatát, annyival inkább, mert a személyes torzalkodás már úgy is súlyos anyagi terhet ró a polgárok vállára abban, hogy ilyen felfüggesztések alkalmakor a helyettesített tisztviselő húzza a felfüggesztettnek fizetését, akinek aztán a fizetést utólagosan szintén ki kell utalunk.

B á l i n t József szívesen veszi magára

azt az anyagi terhet, csak hogy megszabaduljon a neki nem tetsző tisztviselőktől.

B á n f a l v i Lajos, meg volt győződve arról, hogy az előtte szóló szívesen áldozna erre sokat. Ezt a maga zsebére meg is cselekedheti, de nem a város áldozott polgárai zsebére és nem azért vagyunk városi képviselők, hogy a lakosság zsebére hozzunk itt határozatokat.

B a l á z s o v i t s Norbert tartott ezután hévteli, hosszabb beszédet. Felsorolta az ellenpárt hosszú bűnlajstromát, mely a városról már annyi pénzáldozatot követelt és általános zajos tetszést és derűtséget keltett, mikor felhozta, hogy csodálja, miszerint S i m a Ferenc a közg. bizotts. határozatát S z a p á r y Gyula főg. helyigazniszterhez akarja megfölebbezni, ahoz a Szapáryhoz, akiről a lapjában számról-száma megírja, hogy Magyarországon mindaddig nem érvényesül az igazság, amíg ő a kormányrúdon és helyigazniszter lesz. A maga részéről B á n f a l v i indítványát fogadja el.

S i m a Ferenc élt még a zárszó jogával. Nagyon sokat, nagyon hosszasan beszélt: hogy B a l á z s o v i t s készítette elő D ö m e Józsefnek árvaségi pénztárnokká történt megválasztását, hogy B a l á z s o v i t s-nak, mint tanárnak, aki az ifjúságot neveli, kétszeresen meg kell gondolnia, mint beszél a közgyűléseken, meg hogy B á n f a l v i felfogásában, mely szerint a városi képviselő és így B á l i n t József is sokat megtehet a maga zsebére, amit a polgárságra megtennie nem szabad, azt a sajtóságára szubtilis tisztességerzetet látja megnyilatkozni, mely a túlsó párt sajátja, de amely fölött ő csak mosolyogni tud. (Ezt elhisszük neki, mert ez csakugyan magas is az ő fogalmának. Szerk.) Végül aztán újból csak oda lyukadt ki, hogy a képviselői tisztessége és méltósága megkövetelik a fölébbezést.

B a l á z s o v i t s Norbert, személyes kérdésben szólalva fel, visszautasította a S i m a vádjait, valamint azt, mintha itt bárki is hivatva volna az ő t a n á r i működését bírálni.

Miután még S c h l e s i n g e r Károly dr. és B a l o g h János a kérdés felterjesztéséhez szölkak hozzá, elnök elrendeli a névszerinti szavazást, mely alkalommal a többség, 55 szóval 48 ellen, a közg. bizotts. határozatának megfölebbezését kimondja.

A tárgysorozat más két pontjával aztán hamarosan végzett a közgyűlés, mely d. e. 11 órakor ért véget.

A kolera.

A legújabb tudósítások szerint kétséget sem szenved, hogy a kolera nyugot Európában terjeszkedik, a veszély, hogy ezen öldöklő járvány, melyben sokkal több ember pusztul el, mint akarmely háborúban, és mellyel 1873-ban elegendő szomorú alkalmunk volt megismerkedni, minket is megátogat, igen nagy. A tudomány nagyszerű haladása folytán azonban — nem állunk most már a veszély ellen fegyver nélkül; tudjuk, hogy a járvány parányi, csak görösc segítséggel látható testecskék (microorganizmus) által terjesztetik, ismerjük a módot, mellyel az azok által való megfertőztetéstől magunkat megóvhatjuk, mellyel a járvány terjedését meggátolhatjuk. Ha a tudomány vívmányai dacára még is meglepne bennünket a veszedelem és 1873. módjára, a város lakosságát megtizedelné, azt csak saját közönségünknek tulajdoníthatnánk.

A kormány, a vármegye, a városi hatóság a kolera-járvány ellen igen erőlyes intézkedéseket rendelt el, de mind ezen intézkedések nem fognak minket a veszélytől megmenteni, ha a közönség azokat jóakarattal nem — vagy nem pontosan teljesíti. Mindenkinek azon kell hat lenni, hogy nem csak ő maga, hanem hozzátartozói is a hatóság intézkedéseit teljesítsék közös akarattal, közös erővel, biztosan megóvhatjuk magunkat a veszélytől.

A kolera-nak terjesztője, az e bajban szenvedőknek hányas vagy székelés által kiűritett anyaga és az azon anyag által bezennyezett ruha, fehér-agnemu és egyéb tárgy.

A kolera-anyagot fertőtlenítés által lehet megsemmisíteni, a fertőtlenítés könnyű és célszerű teljesítésére a városi hatóság már 2 hét előtt az általam elkészített erre vonatkozó utasítással a városi és tanyai lakosságot házanként egy példánnyal látta el; fertőtlenítő szerekről a városi hatóság gondoskodott, a vagyonosak azt a város gazdájánál beszerzési áron, a vagyontalanok ingyen kapják.

Ha a beteget az egészségesektől szigorúan elkülönítjük, a megfertőzött tárgyakat az utasítás szerint pontosan fertőtleníti: akkor a ragályt megsemmisítjük és magunkat, valamint a város összes lakosságát a veszélytől megmentjük.

Az életmódra nézve a következőket ajánlom:

1. Szigorú mértékletesség ételben, italban, munkában és élvezetben; kerülni kell azért a sok étkezést, részegséget, testi, szellemi megerőltetést, éjszakázást és minden kicsapongást.

Maradjon mindenki szokott tápszeri mellett, ha azok eléggé táplálók; a vacsora ne legyen bőséges. A hasmenésre hajlandók igyanak makkvált, csokoládét és ha borivók, jó minőségű vörös bort; kerüljék mindazon étkeket, melyek náluk hasmenést szoktak előidézni.

3. Éretlen vagy romlott gyümölcsöt nem szabad enni; érett gyümölcsöt meg kell mosni és lechamozni. Italul legcélszerűbb a tiszta ártézi víz, jó minőségű bor, valamint friss ásványvíz, rossz bor, vagy tökéletlenül forrott ser ártalmas.

Igen káros azon kút vize, mely szemét, hulladék, ganajlé közelében fakad és azoknak kiszivárgása által beszennyeztetik.

A kútvizet egyáltalában, valamint minden gyanús vizet legjobb felforralni és lehűtve, kevés borral, pálinkával vagy ecettel inni.

4. A ruházat védje a testet az idő viszontagságai ellen, kik könnyen meghűlnék és hasmenésre hajlandók, viseljenek hasukon és lábaikon meleg kelmét.

5. A lakhely száraz, világos és jól szellőztetett legyen.

6. A tisztaság úgy a testre, mint a ruházatra, ágyneműre és lakásra nézve szigorúan föntartandó.

Gyakran kell mosakodni, különösen a kezek tisztántartására kell vigyázni és járvány esetén minden évés előtt azokat szappannal jól megmosni; időnként óvatosan fürdeni, ruhát és ágyneműt gyakran szellőztetni és tisztálvtalváltani; lakásban vagy lakás körül szennyet nem szabad megtérni, az udvarokból mindennemű szerves hulladékok és rothadó állományok legelőkeltebben takarítassanak el, az árnyékszékeket és a szennyes helyeket máris 5 százalék karbolsavas oldattal vagy 5 százalék vasgálic oldattal kell a föntemlített utasítás szerint fertőtleníteni.

7. Az egészség fönttartásának föltételeihez tartozik még a kedély-nyugalom, bátoraság és jó kedv, ártalmas a félelem és aggodalom.

8. Járvány esetében a betegpólokon kívül óvakodjék mindenki a kolerasók ürülékével vagy azok által beszennyezett tárgyakkal érintkezni; a betegpólok pedig tisztaságukra lehetőleg ügyeljenek, s az ürülékeket az utasításomban részletesen előírt módon távolítsák el, illetőleg tisztítsák meg és fertőtlenítsék.

9. Ha valaki hasmenésbe esik, azt ne hanyagolja el, hanem azonnal forduljon orvosához.

A kolera betegedéseket, valamint a gyanús megbetegedéseket azonnal a kapitányi hivatalhoz kell bejelenteni. A bejelentést megtegnni tartoznak a családők, az orvosok, bábák, vendéglők és mindenki, kinek ilyforma megbetegülés tudomására jut.

A mulasztók az 1879. 40. t. c. 99. §-a alapján 300 frtg terjedhető bírsággal büntetettek.

Dr. Pollák Sándor,
városi főorvos.

Ujdonságok.

Szentes, 1892. augusztus 28.

— **Vasútépítés.** Budapestről vettünk távirati hírt a f. hó 27-én, hogy a szentes-vársárhelyi vasút építési szerződését nem a f. hó 25-én, hanem 26-án délben írták alá: az építőbizottság kiküldöttei és G f r e r r Miklós és társa építési vállalkozók. A szerződés már be is mutatottott a kereskedelmi minisztériumhoz és a vállalkozó műszaki közegei holnap hozzá fognak a részletes tervek kidolgozásához, valamint a vonal profilozásához. A vasutat a jövő évi május hó végén köteles a vállalkozó a forgalomnak átadni. E szerint — örvendetes tényként konstatálhatjuk, hogy a szerződés-aláírással eleje van véve minden titkos aknamunkának, mely e vasútépítést minden áron megakadályozni igyekezett.

— **Kolera nosztrás Csongrádon.** Mint Csongrádról értesülünk, ott a napokban egy polgár gyanús tünetek közt betegedvén meg, a megbetegülésről nyomban jelentést tettett a vármegyéhez. A várm. helyettes főorvos, dr. P o l l á k Sándor sürgős jelentést kért be a csongrádi községi orvostól és e jelentés be is érkezett. E szerint az orvosi vizsgálat konstatálta, hogy a megbetegülés kolera nosztrás volt, ami különben évente szokott szörványosan előfordulni, úgy, hogy aggodalomra egyáltalán nem ad okot.

— **Egy volt képviselő elhunyt.** C s e j t h e y Antal, volt országgy. képviselő, kincstári ügyész, kedden este Vásárhelyen elhunyt. A boldogult életpályája úgy kezdődött, hogy a legszebb reményeket keltette föl jövője iránt, de e szép remények már mintegy másfél évvel ezelőtt szétfoszottak, midőn a túlfeszített munkásság következtében elmebeli tehetőség megrendült s azóta mint előhalott jart-kelt közöttünk. A boldogult korábban mint gyakorlóügyvéd működött Vásárhelyen, mígnel 1879-ben Csongrádmegyé dorosmai járásának főszolgabírájává, 1881-ben pedig a t á p é i kerület országgy. képviselőjévé választott meg. Mandátuma lejárván, a kormány által kincstári ügyészszé nevezetett ki s e minőségben előbb Szebenben, majd Kolozsvárt működött s az erdélyi kincstári birtokok jogviszonyainak rendezése körül nagy tevékenységet fejtett ki; de túlbücsülvén munkacerejét, hivatalának áldozata lett. Temetése csütörtökön délután ment végbe nagy részvét mellett.

— **Fürdés áldozata** Évente megkívánja a Kurcaörvény a maga 1—2 áldozatát. Hasztalan, hogy a hatóság tilalomtáblával látja el a partját, könnyelmű gyerekek felkeresik nyaranta poshadat vizet, hogy benne hőségűtől eltikadt testüket megfüröszsék. A léten ismét elnyelt a veszedelmes forgatag egy áldozatot. Virágos Balint 8 éves fiú az, aki özv. Batik Sándorné alsórtéi tanyáján a f. hó 25-én malacokat legeltetve, a Kurcára hajította le a gondjaira bízott jószágot. Anyja látta, hogy a fiú a Kurcának veszi útját és alogy a partról elúnt szeme elől, nyomban utána is sietett. De akkor már elkapta a veszedelmes forgatag a szerencsétlen gyermeket, aki kétségbeesett erővel fudokolt a vízben. Anyja utána ment a vízbe, de csak a meddig lábbolni tudta, mert nem tud úszni s akkorra a fiú már, alig egy öl távolban tőle, befuladt az örvénybe. A gyermek hulláját pár órával a szerencsétlenség után halaszták ki.

— **Képviselőválasztás Tápén.** Holnap lesz Tápén az orsz. képviselőválasztás, a nélkül, hogy valami mozgalom, vagy különös érdeklődés volna a kerületben ez iránt észlelhető. Zajtalan, csendes választás lesz, még csak bombasztikus alkotmányos dikciók kivágására sem alkalmas, mert azt hisszük, nem gyúl össze valami nagyszámú ó h n e p e a kerület székhelyén, amely a dikciókon zajosan nyilatkozó hevedelembé jöjjön. Cs a t ó Zsig

mond dr. alispán ma utazik le fürdőzéséből a kerületbe, hogy a választásnál személyesen elnököljön.

— **Közélgő veszedelem.** Mind aggasztóbb jelenségei mutatkoznak annak, hogy az ázsiai kolera-veszedelem, mely Oroszország népét kezdte tizedelni, hozzánk is eljut. Két felől is fenyeget immár a hazánkba betöréssel: Varsó felől az osztrák-orosz határon és Németország felől, hol Hamburgban kegyetlen dühvel tört ki a veszedelem. De minél közelebb a baj, annál inkább köteleesséünk városunk lakosságát a városi főorvos által lapunk mai számában közzétett övrendszabályok figyelmes átolvasására és szigorú betartására figyelmeztetni. A közlekedési eszközök mai tökéletes volta mellett nem áll módunkban megakadályozni a veszedelem jöttét. De rajtunk áll, lehetőleg szűk korlátok közé szorítani az esetleg bekövetkező bajt és ezt tenni nem csupán önmagunk, hanem a k ö z iránt való köteleesség is. Azonban a jó példával a fertőtlenítés és tisztaság dolgában, első sorban a hatóság köteleessége előljárni. Pedig a legnagyobb megbotránközással tapasztaljuk, hogy nem így van. Hogy egyebet ne említsünk, nyílt csatornáinkban ott poshad, bűzlik az álló víz, mert a levezető árkok a legtöbb helyen el vannak posványosodva. A legnagyobb közlekedési vonalon, amilyen a piacfértől a felsőpartra vivő útca, az ártezi kút fölős vize zöld hinárrá, dügeletes mocsarrakká változik tepszedésben, mert lefolyása semerre nincsen. Felhívjuk ezekre az illetékes hatóságok figyelmét, valamint arra is, hogy a városi főorvos egy 2 év előtt a főkapitánysághoz benyújtott előterjesztése, mely szerint az idegenből ide jövő munkások és iparossegédek mindaddig nem állhatnak munkába, amíg orvosilag meg nem vizsgáltattak, máig is irott malaszt maradt, holott ennek szigorú keresztülvitele ma nagyon is kívánatos volna.

— **Jutalomjátékok.** Szini évadunk végéhez közeleg. Még csak e hét, aztán bezárulnak a rozoga faalkotmány ajtói egy évre, amelynek világot jelentő deszkáin 5 hétig tologattak előre-hátra Thália vándorpapjai Theszpisz kordéját. A hét 3 esteje jutalomjátékoknak lesz szentelve s a jutalmazandók: ifj. B o k o r Lajos társulati karmester, a L i t z e n m a y e r nővérek, meg J u h á s z Ilona. Zavarban vagyunk, kit ajánljunk közülök leginkább a közönség figyelmébe és pártfogásába. Mert ifj. B o k o r József olyan karmester, aki kiváló képességgel viszi az operett rendezés fárászott tisztét is, szakmájában egyike a legképzettebbeknek és közönségünk meggyőződhetett, hogy tisztét menyinyi lelkiismeretességgel és milyen jól tölti be; a L i t z e n m a y e r nővérek sokszor gyönyörűköttertek bennünk szép táncukkal, ezenfölül kísértetben vagyunk kimondani fölölk, hogy a társulat leghasznavehetőbb, mert sokoldalú tagjai; végül J u h á s z Ilona léteggikvival a legiskolázottabb énekesök egyike, aki rokonszenves lényével is megnyerte magának a közönséget. Legjobb hát azt kívánunk, hogy e közönség mindhárom jutalomjáték alkalmával szüntőlgt töltse a színikört.

— **Megkerült szökvények.** Emilittük lapunk legutóbbi számában, hogy K ú r t i Jusztina üzletéből két leány megszökött és nevezett kocsmárosné a szökvények közzétetését kérte a rendőrségtől. Nos, a két szökvény jó madár megkerült, Kecskeméten tartóztatva le őket a rendőrség, nyomban értesítvén rendőrségünket a sikerült fogásról. Minthogy pedig a szerelem gerléi nem üres kézzel, hanem tolvajlást elkövetve szöktek meg, rendőrségünk táviratilag kereste meg a kecskeméti a szökvények idkiszértése iránt.

— **Rabiátus kupec.** Nagyvérű ember lehet L á z á r Lajos szentesi kupec. Mint ugyanis a kecskeméti rendőrség rendőrségünkét értesíti, kénytelen volt a nevezetre rátenni a kezét és egy időre szives vendégszeretettel ott tartóztatni Kecskeméten, azokon, mert ott egy szentesi kupecmáster, T i b r i k Pálon súlyos testi sértést követett el. A kecskeméti rendőrség felhívni kéri L á z á r

hozzátartozói, hogy kocsija-lováért menjenek el Kecskemétre és hozzák haza gondjukat viselni addig, amíg ők meg a gazdának viselik majd gondját.

— **Színház.** Egyéb közlendőink halmaza miatt ezúttal egy szűk üdönság keretében kell színdarabjainkat beszorítanunk, szigorúan csak annak a konstataciónak szorítokozván, mi került színe az utóbbi három napon és hogy a közönség ez idő alatt nagyobb kedvet tanúsított a színház látogatására. Csütörtökön a »Madarasze» operett 3-ik előadása is szép számú közönséget vonzott. Az előadás mindenben maradt a két első mögött és a vendég Petrik Agnes k. a. ezúttal is megerősített bennünket abban a jó véleményben, amelyet felőle első fellépése után alkottunk. Pénteken, félíg telt ház előtt került színe Madách remeke, a »Zemher tragédiája». A szereplők közül csupán Csókáné Almásy Julia állt feladatra magaslatlan, Krémér bágyadt és színtelen Ádám, Iványi száraz Lucifer volt. Tegnap este, Cs. Almásy Julia jutalomjátéka szép közönséget vonzott, mely sokat sirt és idegeskedett a szép cigány nő szomorú történetén. Ifj. Bokor József, aki e történeti drámat magyarra átültette, hálálatos munkát végzett, mert ez a drámai termék valóban igen érdekfeszítő és hatásos.

— **Esküvő.** Szentes város fiatal közpénztárosa, Nagy József, a f. hó 27-én tartotta menyegzőjét Nagykorörsön Szívós Emilia kisasszonnyal, özv. Szívós Albertné kedves, szép leányával.

— **Színházi műsor.** Vasárnap, augusztus 28-án, »Lumpácius Vagabundus» vagy »A három jó madár» énekes bohózat 3 felvonásban; hétfőn, 29-én, közikvántra ez időben utolszor »A kis molnárné» operette 3 felvonásban; kedden, 30-án, ifj. Bokor József karnagy jutalomjátékául, e színpadon először: »A képviselő jelölt» eredeti vígjáték helybeli szerzőtől; ezt megelőzi »Pajkos diákok» vígj. operette és végül »Dimitri Szelavianszky d' Agranoff orosz nemzeti daltráslatának egyetlen hangverseny előadása; szerdán, 31-én, »Az arany ember» regényes dráma 5 felvonásban; csütörtökön, szeptember 1-én, Litzenmayer Poldi és Szidi jutalomjátékául: »Üdöskék» operette és táncok; pénteken, szept. 2-án, zóna előadás félárakkal: »A szigetvári vértanúk» és »Zrinyi Miklós hőshalála.» Eredeti történeti dráma; szombaton, 3-án, utolsó előtti előadás Juhász Ilona jutalomjátékául: Boccaccio operette; vasárnap, 4-én, utolsó és búcsúelőadásul: »Szökött katonák.» Eredeti énekes népszínmű.

MEGHÍVÓ.

A »Szentesi ipartestület» 1892. évi aug. hó 29-én, délután 2 órakor, a sajt házában rendkívüli közgyűlést tart, melyre a testületi tagok ezúton is meghívotnak.

Az előjáróság.

Vidéki levelezés.

Szegvár, 1892. augusztus 26.

Tekintetes Szerkesztőség!

A »Szentesi Lap» f. évi 98-ik számának hírek rovatában, »Nagy tűz» címmel egy közlemény jelent meg, mely olybá akarja közönségünk előjáróságát feltüntetni, mint amely nem gonddozza kellően a tűzoltó-eszközöket, szét engedni száradni a lajtokat és gondtalanságban egész a hasznavehetetlenségig megromlani a tűzfecskendőköt.

Ha ez igaz volna, közönségünk előjárósága súlyos felelősséggel volna csakugyan terheltető a f. hó 21-én közönségünkben dúlt tüzeset alkalmából, mely a fentérintett hír szerint, ha keletkezésében nem is, de nagymérvű rombolásban meg lett volna akadályozható, ha kifogásolt és hasznavehetetleneknek mondott tűzoltó-szereink valóban olyan rossz karban volnának.

Azonban, a tárgyilagossággal kedviért ki kell jelentenem, hogy a »Szentesi Lap»

hire, elejétől végig, nem egyéb rosszakarató hazugságnál, bizonyosan azért írva, hogy a község előjáróságát meghurcolják és a vármegyei kormányzaton egyet üssenek, amelynek pedig — minden józan eszű ember fel fogása szerint — nem az a feladata, hogy a községi lajtokat ellenőrizgesse: szárazak-e vagy vizzel teltek?

A dologban az az igaz, hogy községünkben, mikor a vihar legerősebben tombolt, a mondott napon csakugyan tűz ütött ki Márton Józsefné óljánál és erről — a tomboló vihar folytán csakhamar a szomszédos házakra átharapozva — 4 házat el is hamvasztott, de nem hetet, mint a hogy a »Szentesi Lap» tudósítója hazudja.

A tűz keletkezésekor nyomban a helyszínén volt a község két, teljes jó karban levő és állandóan vizzel telt lajtja, továbbá 3 tűzfecskendője, melyek mindenike szintén kitűnő karban van.

Csakhogy baj volt az, hogy a közelben nem volt víz kapható és ahogy a két lajt kiürült, úgy hordtak össze a fecskendőköz mindenfelől mosogató levet s ég tudja miféle szennyes folyadékot, csakhogy oltani segítsenek.

Igy sikerült nagynehezen és az óltók fáradhatatlan munkássága mellett, végre úrrá lenni a romboló elem fölött, mely különben egész utcákat hamvasztott volna el, ha csak egy szó is igaz ama rosszakarató hazug ráfogásokból, mikkel a »Szentesi Lap» helyi tudósítója előjáróságunkat meghurcolni igyekezett.

Tisztességtelen munkát végzett a »Szentesi Lap» szegvári levelezője e hazug tudósításával, az bizonyos. És figyelmeztetem, hogy ha máskor hírlapi tudósító akar lenni, tanuljon meg előbb számolni és ne olvasson össze négy házat hétnek.

A t. szerkesztőséget pedig kérem, zivsekedjék e soraimnak, az igazság érdekében, helyet adni.

Szegvári.

ISKOLAI ÉRTESÍTÉSEK.

I.

A helybeli főgimnáziumban az 1892. iskolai év folyó évi szeptember hó 1-6 napján kezdődik.

A gimnáziumi rendtartás értelmében a tanulók felvétele és beírása f. é. szeptember hó 1-6, 2-ik és 3-án, délelőtt 9 óratól 12-ig, és délután 3 óratól 5-ig, az igazgatói irodában történik.

A főlvételi föltételei a következők:

a) Az 1-6-os osztályba törvényesül csak a 9 évet betöltött tanulók vétetnek fel; 12 évesnél idősebb fiú fölvétele felett a tanár-tesztület határoz.

b) Az ismeretek mértékére nézve megköveteltetik, hogy a fiú a népiskola 4-ik osztályának tananyagában kellő jártassággal birjon; ezen ismeretek vagy nyilvános népiskolai bizonyítvánnyal, vagy ennek hiányában külön fölvételi vizsgálattal kell igazolnia. A fölvételre kívánó tanulók korukat keresztvelel, illetőleg születési bizonyítvánnyal tartoznak igazolni.

c) A felsőbb osztályba való fölvétel a nyilvános és magántanulónál atól föltételeztetik, hogy az előbbi osztályról minden tantárgyból legalább elégséges előmenetelt tudjon bizonyítvánnyal igazolni.

d) Minden tanuló első felvételre személyesen, szülői, gyámja vagy ezek megbízottjai kíséretében tartozik az igazgatósnál jelentkezni.

e) A fölvételi-, javító- és pótló-vizsgálatokat auguszt. hó 29-én, az engedélyezett magánvizsgálatok írásbeli része 30-án, szóbeli része 31-én tartatnak meg. E vizsgálatok kezdete mindég délelőtt 8 óradélután 2 óra.

f) A fölvételnél fizetendő díj 50 kr., melyet minden újonnan belépő tanulóknak meg kell fizetni. Ifjúsági könyvtári díj 50 kr. Ezenkívül fizetendő a beírás alkalmával a tandíj fele része. Az egész évi tandíj az alginmáziumban a helybeliekre nézve 12 frt, vidékiekre nézve 15 frt; a felgimnáziumban helybeliekre és vidékiekre egyaránt 24 frt

g) A magántanulók bejegyzése szintén a beírási napokon történik.

h) Az 1887. XXII. t. c. 4., 5. §§-ai értelmében figyelmeztetnek a szülők és érdekeltek, hogy mindazon tanulók, kik életük 12-ik évéig újra nem oltattak, vagy 7-12 évéig sikeresen beoltva nem lettek, vagy valóságos himlőt ki nem állottak, addig meg e hiánynak eleget nem tettek, csak ideiglenesen vétethetnek fel.

Az igazgatóság.

II.

Egyháztanácsunk határozatából kifolyólag, felhívom mindazon felekezetiinkhöz tartozó születeket, gyámokat, kiknek 6-tól 12 éves elemi, és 12-től 15 éves ismétlő iskolai oktatásra kötelezett gyermekeik, gyámoltjaik vannak, hogy azokat az 1868. évi XXXVIII-ik törvénycikk rendelkezéséhez képest f. évi szeptember hó 1-én az illető tanító úrnál mulhatatlanul beírassák, s annak megtörténtével az iskolába azonnal feladják és szorgalmasan járassák, nehogy ellenökben az idézett törvény értelmében keljen eljárási.

Szentes, 1892. augusztus. 22.

GERŐCZ LAJOS, ref. lelkesz, a tanügyi bizottság elnöke.

III.

A Szentes városi IV. oszt. polgári leányiskolában a jövő 1892—93. tanév szept. hó 1-6 napján kezdődik. A beiratások szept. hó 1., 2., 3., 4-ik napján d. e. 9—12 óráig történnek a polg. iskola igazgatói irodájában.

A polgári leányiskola I. osztályába szabályszerűen csak oly növendék léphet be:

a) aki életének legalább 9 évét betöltötte és b) kinek az elemi (nép-) iskola IV. osztálya számára kiszabott tantárgyakban elégséges jártassága van s ebbeli ismeretkai vagy elemi iskolai bizonyítvány által, vagy az iskolai előjáróság előtt felvételi vizsgálat útján igazolja.

A polg. leányiskola bármely osztályába felvehető oly tanuló, aki koránál fogva az általa kijelölt osztályba beillik és az azon osztályban megkívántató előkészültre vizsgálat útján bizonyoságot tesz; más polg. iskolából átlépni kívánó növendék bizonyítványa alapján is felvehető. A felvételi, javító- és pótvizsgálatok szept. 5-én d. e. 9—12-ig fognak megtartatni és díjmentesek.

A rendszeres tanítás szept. 6-án veszi kezdetét az isk. fegyelmi és rendtartási szabályok feloalvasásával és kellő megmagyarázásával.

A felvételre jelentkezőknek szüleiik v. gyámjok kíséretében kell megjelenni és magokkal hozniok: keresztlevelet, illetve születési bizonyítványt, oltási- esetleg újra-oltási bizonyítványt. Az első osztályba lépők, vagy a más iskolából jövők a megelőző évben végzett tanulmányokról szerzett hiteles iskolai bizonyítványt tartoznak felmutatni, vagy felvételi vizsgálatot tenni.

Tandíj egész évre 10 frt, mely két részletben fizetendő: u. m. beiratáskor és febr. 1-én. Beiratási díj 50 kr. Minden növendék tartozik beiratáskor 50 kr. könyvtári díjat fizetni.

A szegénységüket szegénységi bizonyítvánnyal igazolni tudók folyamodhatnak tandíjengedésért; eziránti kérvényüket a tek. iskolaszékhez címelve, szegénységi- és a megelőző évben végzett tanulmányokról szóló hiteles iskolai bizonyítvánnyal felszerelve, legkésőbb szept. hó 15-ig a polg. isk. igazgatónál nyujtsák be.

Magántanulók az egy évi tandíjon és beiratási díjon kívül a magánvizsga letéve sekor 22 frtnyi vizsgadíjat tartoznak fizetni.

Az igazgatóság.

IV.

A szentesi róm. kath. egyháztanács rendelete folytán értesitem a születeket és gyámokat, hogy a szentesi róm. kath. elemi iskolákban az 1892—3. tanévre a beírások a f. évi szept. hó 1., 2. és 3-ik napján az illető tanítók által fognak eszközöltetni.

A rendes tanítás szeptember 5-én veendő kezdetét.

Egyben értesitem a t. születeket és gyámokat arról, hogy a beírás alkalmával minden egyes gyermek után az 1891. évi XLIII. t. c. 10. §. értelmében 15 kr. beirási díj azonnal fizetendő lesz, és a fizetést bármik okból megtagadó gyermek — az egyháztanács további intézkedéséig — felvétetni nem fog.

Szentes, 1892. augusztus 25.

Korbuly Béla.

V.

A város által fentartott iparos-tanonc iskolába a beiratás szept. hó 1-én kezdődik s tart szept. hó 14-éig, mindenkor délután 4 órától 6 óráig. A rendes tanítás szept. hó 15-én veszi kezdetét mindegyik osztályban. Ennek következtében felhívtnak a tanoncokat iparos és kereskedő urak, hogy tanoncokat a fentebb kiírt időben az ipariskolába beirassák.

A beiratás az igazgatónál történik, lakása: I. t. 132. szám.

Szentesen, 1892. aug. hó 27-én.

Az igazgatóság.

VI.

A helybeli izraelita elemi népiskolában az 1892—3-ik tanévre a beiratások f. évi auguszt. hó 30. és 31-én az izr. hitközségi irodában eszközöltetnek. A tanév kezdete szept. 1-én lesz. Szentes, 1892. augusztus hó 28.

Az izr. iskolások.

Budapesti levél.

A tanidő küszöbön van; közeledésével készülődni kezdenek a vidéki családok, hogy Budapesten az iskolába, egyetemre vagy intézetekre beiratandó gyermekeiket elkísérjék s ez alkalommal szükséges bevásárlásaikat is megtegyék. Bizonyára jó szolgálatot tesznek tisztelt olvasóinknak, ha az alkalomra tájékoztatjuk arról névze, mit célszerűségi és előnyösségi tekintetből tudni kívánatos.

Budapestre megérkezve, az útzónák első és legfőbb szüksége a jó szálloda. Mint ilyen legmelegebben ajánljhatjuk Glüek Frigyes úr »Pannonia« szállodáját a Kerepesi úton, a Nemzeti színház mellett. Ezen rövid idő előtt utjonnan megnyílt, teljesen átalakított és kiépítéssel megnagyobbított szálloda ez idő szerint Budapest legszebb, legmodernebb kényelemmel, a legmesszebb menő követelményeket is kielégítő otthon nyújtó gondossággal van berendezve. Példás tisztasága, mindenre kiterjedő figyelmes kiszolgálása Glüek Frigyes személyes felügyelete alatt semmi kívánni valót nem enged. Maga a diszes építkezés, a mesés szép-szerű udvari kert-terem, pazar festményeivel és faragványaival, este villamos megvilágításával az egész szálloda, Budapest egyik legszebb látványosságát képezi, melynek megtekintésére úgy a főváros mint a vidéki közönség is tömegesen tödül. A szépek és célszerűnek, a kényelemnek és gondosságnak minden követelményét magában egyesítő »Pannonia« szállodának újraépítése és átalakítása egészen Glüek Frigyes úr tervezése és utasításai szerint létesültek, ki a szállodai szakmában nevelkedett kora ifjúságát fogva, s Európa világvárosait beutazva, szerzett tapasztalatai alapján a célszerűt és szépet összegezve teremtette meg a modern hotel, melyben mindaz összpontosítva van, mi a világvárosok egyes nagy szállodáinak különlegességét képezi. A mi pedig legfőbb érdeme, az olcsósága, úgy hogy minden más szállodát felülmúló kényelemnyújtása és pompája mellett árai a rendes szoba-árak, s megtalálhatja ott mindenki az igényeinek megfelelő, a legszerűbb kívánat szerint is.

Mindenki szívesen kapcsolja össze a szükségset a hasznossal, és ugyan ki dicsekedhetik oly hibátlan vas-egészséggel, a melyen egy kitűnő gyógyfürdő javítani nem tudna? E tekintetben városunk kiváló kincsekkel dicsekedhetik, — de ezek közt úgy a századokra terjedő hirneve, mint páratlan gyógyhatása, kényelmes és csinos berendezése, valamint ama szigorú szoliditása miatt, a melyel vendégeit gyógyítani, ellátni és reájuk nézve az ott tartózkodást kellemessé tenni óhajti, első helyen áll, és általunk a legmelegebben ajánlható a *Csaszárfürdő*, melynek minden fürdője természetes hőkőkü asványvízzel van táplálva, és a *lakozókákkal zárt, télen fűtött folyókák által üszkötve*, a mi által a teli gyógymód nemcsak lehetővé van téve, de sőt hatásosságában és veszélytelenségében a nyári fürdőzésnek nem aló mögötte. *Vannak kitűnő gyógyhatású iszapfürdők is, gőzfürdője pedig nemcsak mint eredeti török-építmény, hanem egyébként is úgy gyógyhatása, mint berendezésének célszerűsége által a maga nemében páratlan.* — *A szobalérek (napi 60*

krtól 3 frtig) összesen 25, télen pedig 50%-al mérsékeltebbek.

A zenetanulás ma már elkerülhetetlen szükség az általános műveltség mellett, s alig van család, melyben a gyermekeket valamely hangszere kezelésére ne taníttatnák. A hangszerek beszerzésére legjobban ajánljhatjuk Stowasser János hangszergyáros raktárát (Budapest. Lánchíd-útca 5.), hol mindennemű hangszere a legjobb minőségben és legutányosabban kaphatók. Stowasser János szállította több színháznak, konzervatóriumnak, katonai és magánzenekaroknak; szolid kiszolgálásáról országos hírnevet szerzett ezen hazai és külföldi kiállításokon részt vett s mindég a legnagyobb kitüntetésben részesített cég. Képes árjegyzéket kívánatra díjmentesen küld.

Igen érdekes árjegyzéket adott ki 30 évi fennállásának jubileuma alkalmából Kertész Tódor disztribútor-raktára (Budapest, Dorottya-útca 1. sz.), mely 1600 képpel illusztrálva mutatja be azon elképzelhetetlen sokaságú tárgyakat, melyek a családban és a háztartásban minden szakmában előfordulhatók szükségletet képeznek. Ezen árjegyzéket a cég kívánatra díjmentesen megküldi, miért is ajánljuk tisztelt olvasóinknak, hogy ezen alkalmat használják fel s hozassák meg Kertész árjegyzékét, mert abban megtalálják mindama cikkeket jegyzékét, melyek szükségletüket fedezni kívánatosak s azok árairol is tájékozhatják magukat. Hogy némi fogalmat nyujtsunk ezen árjegyzék gazdag tartalmáról, mintegy dióhéjba szorított kivonatul közöljük belőle a leggyakoribb alkalmi tárgyakat. Ilyenek: úti koffer és kézi táska 2.40—15 frt, ivópohár börből 40 kr, üvegből börtokban 1.80 frt, zsebrevolver 4 frt, zsebgyótytár utazók, turisták részére 75 kr, froitrozó készülék 1 frt, tuskészülék 5 frt, kettős vivó-készlet 23.50 frt, teljes torna-készlet 8.50 frt, tornacipő 2.50 frt, tornagolyó 30 kr, gyermekhintó 3—10 frt, Croquet játék 9—20 frt, Lawn Tennis teljes 42—100 frt, (lapdák, rakettek külön is), ugró zsinór 30—50 kr, magnesium-fáklya 1.20 frt, színes lámpionok 15—60 kr, papírléghajók 50 krtól, divatos sétabotok 50 kr—10 frt, női bőrvége 1 ftrtól, toilette és piperecikkek, szappanok, illatszerek stb. Újdonság! Alumínium-tárgyak: gyűszű 10 kr, tollszár 15 kr, pohár alá való tálca 35—40 kr, hamutálca 40—80 kr, ivópohár 1.—1.50, névjegy tálca 2.50—3 frt. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek s a meg nem felelő tárgyat a cég készséggel kicseréli.

A nyári idényben viselt világos ruhák leginkább ki vannak téve a pécset vagy piszkolódásnak s tanácsos, hogy azok még az őszi időben azonnal kitisztíttassanak, mert a kitisztított ruhát eltelve bármikor elő lehet venni, s kellemes ha tavasszal nem kell várni a kitisztításra; a piszkolódott ruhák vegyi tisztítás által használhatóvá, egészen az ujhöz hasonló széppé válnak az e téren egyedül specialista Lohr Mária ezeölt Kronfusz gyézetési tisztító és műselyem-festő intézetében (Budapest, IV. ker., Ferenciek tere 4.). Ugyanitt ruhák, selymek, kelmék s egyéb szövetek műfestése a legmelegebb szípen eszközöltetik. Ruhák fejtelten állapotban is festenek. Vidéki megrendelések legpontosabban és jutányosan teljesíttetnek.

Calderóni és társa tanszer- és látszer-raktárban Budapest. Váci-útca 30., — Kis-híd-útca 8. a legnagyobb választékban és igen jutányos árakon kaphatók a legfinomabb és legújabb kivitelű *svájci rajzeszközök* és német gyártmányú *iskolai rajzeszközök* frt 1.50—20 frtig, *szemüvegek és orrszíptelők* a legújabb és elismert alakokban kitűnő ivergekkel, *lornyetek* a *la Pómpadour teknősbéka csontból* különféle hosszúságban. *Színházi és tábori látszerek* 5—50 frt. Kipróbált *láz hőmérők szoba, átlak, és fürdő hőmérők* 50 kr 3 frtig. — Képes árjegyzéket kívánatra bérmenten küldetnek. *Fényképezési készületek*, hölgyek, turisták, művészek stb. számára.

KÖZGAZDASÁG.

Gazdasági és üzleti értesítés.

Szentes, 1892. augusztus 27.

Határunk nagyobb részében tönkretette a kukorica-termést a két hét óta tartó afrikai hőség. Egyszer-egyszer nem kötöttek nagyobb reményt

gazdáink búzához, kukoricához mint az idén és ime, a kukorica-termés utána veszett a búza-termésnek. Egy évtized óta nem kevés aggodalmat okoz gazdáinknak, hogy nyári lelegeje nincsen a jószágnak és így a telire való tarmanynt kell nyáron feletetni. Kelce-vetésről ez ideig szó sem lehetett, pedig ma-holnap elhalad az idő. Ugarolás csak felületlesen mehet, az is csak a puhább természetű földekben.

Gabonaüzletünk éppen nem akar megindulni. Az eladók keveselik az árat, a vevők pedig a napi árfolyamok regulázzák. Különösen szibbasztólóg hat helyi üzletinkre az, hogy búza-termésünk nagyobbrészt könnyű és szemes, — annyi piszkos búzát ritkán mutattak a szentesi piacon, mint az idén. — Árpa, kukorica igen sok hozatik a piacra, melynek fele sem kel el, mivel csak helyi fogyasztásra vették.

Az árak következők:

Búza, 77—78 kilogramm 7 frt 30 kr.; 75—76 klgmms 7 frt, 7 frt 20 kr.; 73—74 klgmms 6 frt 90 kr.; 71—72 klgmms 6 frt 50—60 kr.

Árpa, köbke 4 frt 20 kr.

Kukorica, köbke 4 frt 80 kr., 5 frt.

Zab, köbke 3 frt 20—40 kr.

Szalonna, métermaszája 43 frt.

Hizott sertés, tisztá vágásra, 44—45 kr. kilogrammja.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Dr. Mátffy Ferencz

Társ-szerkesztő: Bánfalvi Lajos.

A szülők figyelmébe.

A küszöbön levő 1892/93-ik új iskolai évre mindennemű gimnáziumi, polgári leányiskolai és elemi népiskolai tankönyvek, valamint író- és rajzszerek, úgy egyéb taneszközök

Schönfeld A.

könyv- és papirkereskedésében (nagyvendéglő épület) Szentesen jutányos áron kaphatók.

Árverési hirdetmény.

Kampler Sámuel kun-szt-mártoni lakos csódtömegéhez tartozó a **kun-szt-mártoni 2715. sz. tjkvben felvett házának** Kampler Sámuel nevének álló fele része — **3000 frt** kikiáltási ár mellett, a kun-szt-mártoni **1419. sz. tjkvben felvett 1120 nszöl területű szántóföld 179 frt** kikiáltási ár mellett, a kun-szt-mártoni **783. sz. tjkvben felvett 800 nszöl területű szántóföld 128 frt** kikiáltási ár mellett és Kun-szt-Márton városához $\frac{1}{2}$ órányira, a p-nyalui vasúti állomás szomszédságában fekvő, a p-nyalui **40. sz. tjkvben felvett 52 cath. hold és 1038 nszöl** kiterjedésű, kellő épületekkel ellátott **tanyai föld-birtok (szántó és rét) 12730 frt** kikiáltási ár mellett **1892. évi szeptember hó 2-án délelőtt 9 órakor**, a kun-szt-mártoni kir. járásbírósg telekkönyvi iktató helyiségében megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbit ígérőnek eladatni fognak.

Vevő a házának birtokába az árverés jogerőre emelkedésekor, a föld birtokába pedig 1892. évi szeptember hó 30-án lép.

Közelebbi felvilágosítást ad alólírott csódtömeg gondnok és **dr. Csávás Lajos** kun-szt-mártoni ügyvéd, mint helyettes csódtömeg gondnok.

Dr. Deutsch Adolf,

ügyvéd Szolnokon, mint Kampler Sámuel csódtömege gondnoka.

Máriacelli Gyomor- és Hűvelő Cseppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, fehérség, savanyú felbőgés, hasmenés, gyomorférgés, felelőleges nyálkaváladás, sárosas, undor és hányás, gyomorgörcs, székülés.

Hathatos gyógysernek bizonyultok fejájságánál, a menyinyben ez a gyomortól származott, gyomortulajhelettel és italokkal, gúlszék, májgöcs és hámrholásánál.

Emeltett bajoknál a **Máriacelli gyomor- és Hűvelő Cseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használhat utasítással együtt 40 Kr., nagy üveg ára 70 Kr.

Magyarországi fővártár:

Török József gyógyszer-tára
Budapest, Király utca 12. sz.

A védelget és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak öy cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zold szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Braly) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom”.

A **Máriacelli gyomor- és Hűvelő Cseppek** valódián kaphatók

Kapható: Szentesen Váradó Lajos és Kun-Szent-Mártonban Szilárdi Károly és Remetye Dezső gyógyszerész uraknál.

Feltűnően

kedvező eredmény, elyengült férfierőnél, a cs. és kir. szabad. Potentátor alkalmazása által. Külsőleg észrevehetetlen, minden izgalom nélküli, ártalmatlan, kellemes gyógyulást biztosít. Előkelő orvos-tanárok és a meggyógyultak ezreinek meleg ajánlatai és köszönő iratai.

Postai sőtéküldés és csomagolás teljes diszkreóió mellett.

Aitmann Károly dr., Bécs, VII. Mariahilferstrasse 70.

20-2 Prospektusok kívánatra díjtalanul és bérmentve küldetnek.

DR. LÖVY ZSIGMOND

egyetemes orvos-tudor,

városunk szülötte, f. hó 26-án orvosi gyakorlatát megkezdi.

Rendel. d. u. 1-3 ig, szegényeknek ingyen.

Lakik: 3-2

Ehrlich József úr új-patika-utcai házában.

Csúcs Lajos

III. tized 35. számú házánál egy ujonnan épült, 2 utcai szoba, előszoba, konyha és éléskamrából álló lakás azonnal haszonbérbe kiadó. — Értekezhetni a tulajdonossal. 3-2

Epilepsia

(nehézkör)

viisszaesés nélkül gyógyítható.

Ezerek bizonyítják a tudomány e csudálatos sikerét.

Kimerítő értesítős tudakozódások, mikhez válaszbélyeg melléklendő, a következő címre kellenek: 13-6

»Office Sanitas«, Páris
30, Fauburg Montmartre.

Üzleti értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására juttatni, hogy **Szenássy Ferenc kereskedő** úrnak a kispiacon (Pacher-féle házában) levő **fiók-üzletét** átvettem s azt mindennemű vas-, fűszer- és festékárúkkal ujonnan, nagy választékban berendeztem.

Legfőbb törekvésem az leend, hogy igen tisztelt vevőimnek lehetőleg **olcsó árak mellett,** gyorsan és pontosan, mindenkor jó minőségű árucikkeket **szolgáltatassak,** miért is üzletemet a nagyérdemű közönség becses figyelmébe és pártfogásába ajánlva, maradtam

Szentesen, 1892. aug. 17.

tisztelettel:

Toncs Gyula,
kereskedő.

6095. 1892.

Csongrádvármegye alispánjától.

Hirdetmény.

Az 1890. évi I. t. c. 23. §-a alapján az 1892. évre a vármegyei számvevőség által egybeállított utadó kivetési lajstromok az illető község közházánál folyó évi augusztus hó 15-től bezárólag ugyanezen hó 29-ig terjedő 15 napi közzemlére kitétetnek, miről az összes adózók oly felhívással értesítetnek, hogy ezen határidőn belül a hivatalos órák alatt a lajstromokat megtekinthetik s a sérelmesnek tartott kivetés ellen a vármegyei közgazgatási bizottságnál főlészálhatnak.

Szentesen, 1892. évi augusztus hó 9-én.

Dr. Cicatricis Lajos,
h. alispán.

Aki olcsón akar venni iskolakönyveket

az forduljon **MÜLLER A. antiquárushoz Budapesten, Kecskeméti utca 8. sz.** (fiók-üzlet Kálvintér 3. sz.) ott az egész ország összes tanintézetiben használatban levő **iskolai tan- és segéd-könyvek** használt, de jó állapotban, leszállított áron kaphatók. **Iskolakönyvek** be is cserélhetnek. 1-3

Ujdonságok

Tourista-íngek szövöttek, a legjobb anyagból, egyszínűek vagy csíkosak, széles kihajló gallérral és két mell-zsebbel, teljes nagyságú, kitűnően készítve drbjá 1 fnt 20 kr.

Selyem öv

1 mtr hosszú, 6 cmtr széles, ezüstözött kettős kigyócsattal, drbjá 50 kr.

Tourista-kalap nemezéből, széles selyemszalaggal és tűzéssel, drbjá 2 fnt.

Tourista-nyakkendő 3 drb. 1 fnt.

Utánvétellel küldi:

STORCH EMIL,

Bécs, I. Salzgasse 117. szám.

10-5

Eladó egy teljes jó karban levő, alacsony **BICIKLI.** Hol? megmondja a kiadóhivatal.

Fekete János kovács mesternél

a fő-útcán egy bolthelyiség, 2 padolt szoba, külön konyha. 3 kamra és 1 pince több évre, azonnal bérbe kiadó. **A bolthelyiség külön is kiadó.** — Értekezhetni a tulajdonossal, I. t. 499 szám alatt. 8-1

Özv. Murvai Jánosné

mucsiháti 100 hold földje kedvező föltételek mellett eladó. Értekezhetni lehet II. t. 574. sz. házában.

Földeladás vagy bérbeadás.

Sárdi Jánosnak alsóréti 9 részlet földje, szemben a sárga parttal, szabad kézből eladó, esetleg 1 évre haszonbérbe kiadó. Értekezhetni ez iránt a tulajdonossal, I. t. 690. sz. a.

Műhely megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek becses tudomására hozni, hogy

PAPLAN-, VATTA-, MATRAC készítő

műhelyt nyitottam a **Csizmadia János-féle házában IV. tized 142. sz. alatt.**

Elfogadom ócska **paplanok és matracok** átalakítását a legjutányosabb áron.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri, mély tisztelettel

BERGER SOMA.

LEGOLCSÓBB KÖNYVNYOMDA

A „SZENTES és VIDÉKE” KÖNYVNYOMDÁJA

FOLYÓIRATOK
KÖNYVEK
ZÁRMERLEGEK

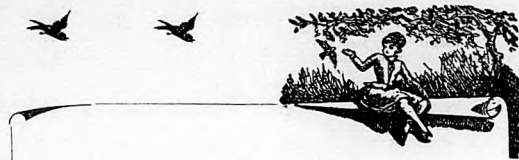
KÖRLEVELEK
KERESKEDŐI
NYOMTATVÁNYOK

Névjegyek
közönséges — — 50 kottól
aranyozással — — 1 forinttal
fejtől 100 darab

Kereskedői
Ejegyzési kártyák
2 tábla készletben

RAKTARON:
ÜGYVÉDI
NYOMTATVÁNYOK
KÖTELEZVÉNYEK
ADÓINTŐ.
C Z É D U L Á K
JUTÁNYOS ÁRBAN

S Z Á M L Á K
LEVÉLPAPIROK ES
BORÍTÉKOK
J E G Y Z É K E K
VONALOZOTT
ÜZLETKÖNYVEK
RENDELÉS SZERINT

Menyegzői
Báti Meghívók, Tánczrendek

Diszokmányok
Szalag-aranyozás

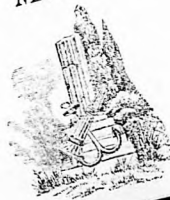

Diszmunkák
több színnyomásban is

GYÁSZJELENTÉSEK

GYÁSZSZEGÉLYŰ
NÉVJEGYEK

„SZENTES és VIDÉKE”

SZERKESZTŐSÉGE és HIRLAPKIADÓHIVATALA
(SONNENFELD SÁMUEL UR HÁZÁBAN) I. T. 306. SZ.

ELŐFIZETÉSEKET ELFOGAD — HIRDETÉSEKET VALAMINT NYILTTÉRI KÖZLEMÉNYEKET
A LEGJUTÁNYOSABBAN SZÁMIT FEL.